

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A3: Tvorba nových profesně zaměřených studijních programů

NPO_TUL_MSMT-16598/2022

Asset Management

Ing. Eva Šírová, Ph.D.

Integrovaná péče o majetek – Asset management

Podle Evropská federace národních společností pro údržbu EFNMS spočívá asset management v systematickém a koordinovaném rozhodování, aktivitách a postupech, kterými organizace

- a) identifikuje existující a potenciální strategická fyzická aktiva,
- b) úspěšně řídí aktiva, jejich výkonnost, rizika a náklady v průběhu jejich životního cyklu,
- c) to s cílem dosáhnout strategických cílů organizace.

Integrovaná péče o majetek – Asset management

V roce 2009 EFNMS představila **konceptuální model asset managementu**, který vychází z klasického **PDCA cyklu**. V jádru modelu rozeznáváme trojici „spojených nádob“: **investice, provoz a údržbu** (větší investice na začátku životního cyklu výrobního zařízení povede k lepším provozním parametrům a snadnější údržbě). **Vnější prostředí modelu** tvoří zainteresované strany, trh a zákazník, technologie, legislativa a financování.

Norma 55 000

Začátkem roku 2014 byla **Mezinárodní organizací pro standardizaci** vydána rodina norem **ISO 55000: Asset Management**.

Jako základ pro tento nový standard posloužila již dříve existující specifikace Britského normalizačního institutu **BSI PAS 55**.

Norma 55 000

- Hlavní nosné myšlenky, které přispěly k popularitě PAS55, zůstaly zachovány i ve standardu ISO55000:
- 1) Řízení celého životního cyklu spravovaných aktiv,
- 2) jasné propojení strategických cílů organizace se strategiemi a cíli asset managementu,
- 3) řízení rizik a rozhodování s ohledem na rizika.

Norma 55 000

Normy řady **ISO 55 000** jsou napsány tak, aby jejich obsah byl použitelný na jakákoliv (i nefyzická) aktiva.

Terminologie a formulace v textu jsou obecnější, nicméně právě pro fyzická aktiva jsou požadavky norem nejlépe aplikovatelné.

Životní cyklus fyzických aktiv

Řízení životního cyklu aktiv je podstatou asset managementu a je také nedílnou součástí standardů řady ISO 55000.

Fyzická aktiva (například výrobní zařízení) procházejí typickými fázemi svého životního cyklu: pořízením, instalací, provozem, údržbou, obnovou a likvidací.

Životní cyklus fyzických aktiv

Pro majitele může „život“ aktiv začínat jejich **pořízením – nákupem**.

V některých případech tuto fázi předchází i tvorba koncepce, návrh a vývoj pořizovaného zařízení.

Po nákupu následuje fáze instalace – **přípravy a uvedení zařízení do provozu**. Ve fázi provozu očekává majitel tvorbu výnosu z provozu stroje.

Životní cyklus fyzických aktiv

Efektivní provoz zařízení se ovšem neobejde bez údržby – údržba vytváří hodnotu.

Pokud zařízení dosáhne určitého provozního stáří, kdy již další provoz není možný nebo není efektivní, je nutné provést obnovu zařízení.

Životní cyklus pak **končí likvidací** v okamžiku, kdy se majitel rozhodne zařízení již nadále nepoužívat.

Životní cyklus fyzických aktiv

Jediným stádiem životního cyklu, kdy zařízení vytváří pozitivní **cashflow**, je **provoz**.

Ostatní fáze cyklu naopak představují investice a náklady.

Existuje však **silný vztah mezi náklady** vynaloženými ve fázích pořízení, instalace, údržby a obnovy a výnosy ve fázi provozu stroje.

Životní cyklus fyzických aktiv

Nevhodné šetření především ve fázi pořízení – počáteční investice do zařízení – se nevyhnutelně vrátí zejména v podobě **špatných provozních parametrů**, zhoršené udržitelnosti stroje, **vyšších nákladů** na instalaci, obnovu i likvidaci zařízení.

Reference

Asset management a řízení náhradních dílů –
pohled EFNMS (autor Ing. Tomáš Hladík)